

Η μείωση του δημόσιου ελλείμματος απαιτεί καινοτομίες

Τα λογισμικά ανοικτού κώδικα (open source code) αξιοποιούνται από μεγάλες εταιρείες και κυβερνήσεις διεθνώς σε μια προσπάθεια μείωσης των δαπανών τους. Το Linux είναι ένα δωρεάν λειτουργικό σύστημα (operating system) που ανταγωνίζεται τα Windows της Microsoft σε κεντρικούς και ατομικούς υπολογιστές. Επιπρόσθετα, υπάρχουν δωρεάν λογισμικά ανοικτού κώδικα για όλες σχεδόν τις εφαρμογές. Για παράδειγμα, το Mozilla Firefox αντικαθιστά το Microsoft Internet Explorer, το Openoffice αντικαθιστά το Microsoft Office

Του
Δρα Παναγιώτη Θεοδοσίου*

και το Eudora το Microsoft Outlook για τη διαχείριση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

Η συντριπτική πλειοψηφία των υπαλλήλων γραφείου στον ευρύτερο δημόσιο τομέα (π.χ. υπουργεία, δήμοι, ημικρατικοί οργανισμοί και δημόσια εκπαιδευτήρια) χρησιμοποιούν συν-

θισμένα λογισμικά προγράμματα όπως επεξεργαστές κειμένου, διαδικτυακούς περιηγητές και λογιστικά φύλλα τύπου Excel. Συνεπώς, το κράτος θα μπορούσε να εξοικονομήσει ένα αξιοσέβαστο χρηματικό ποσό απλώς και μόνο κάνοντας χρήση λογισμικών ανοικτού κώδικα, αποφεύγοντας έτσι την καταβολή τελών χρήσης στη Microsoft ή σε άλλες συναφείς εταιρείες. Βάσει της Στατιστικής υπηρεσίας, κατά το έτος 2008, οι εργαζόμενοι στον ευρύτερο δημόσιο τομέα άγγιζαν τα 67.300 άτομα, εκ των οποίων 26.772 είχαν απασχόληση χειρονακτικού ή τεχνικού χαρακτήρα. Θεωρώντας λοιπόν ότι οι υπόλοιποι 40.528 εργαζόμενοι κάνουν χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή, μπορούμε πολύ εύκολα να προσεγγίσουμε χονδρικά το σχετικό κόστος χρήσης προγραμμάτων αποκλειστικής ιδιοκτησίας. Υποθέτοντας στο σημείο αυτό ότι κάθε ηλεκτρονικός υπολογιστής, προκειμένου να καταστεί λειτουργικός, απαιτεί την εγκατάσταση λογισμικού κόστους 500 ευρώ, τότε το συνολικό κόστος για τον κρατικό προϋπολογισμό ξεπερνά τα είκοσι εκατομμύρια ευρώ, που

είναι περίπου 2% του δημοσιονομικού ελλείμματος για το έτος 2009.

Υπάρχουν πολλά παραδείγματα επιτυχούς μετάβασης από λογισμικά αποκλειστικής χρήσης σε αντίστοιχα ελεύθερα λογισμικά. Για παράδειγμα, η δημοτική αρχή του Μονάχου της Γερμανίας, πόλη του 1,3 εκατομμυρίου, αποφάσισε το 2001 τη σταδιακή μεταφορά των 17.000 υπολογιστών σε ελεύθερα λογισμικά προγράμματα εξαιτίας της δραστηκής μείωσης των εσόδων του δήμου. Η καινοτομία της δημοτικής αρχής του Μονάχου άρχισε να υιοθετείται από πλήθος μικρομεσαίων επιχειρήσεων, οι οποίες χρησιμοποιούν ολοένα και περισσότερο προγράμματα ανοικτού λογισμικού, με αποτέλεσμα να μειώνουν το κόστος λειτουργίας τους και να αυξάνουν την παραγωγικότητά τους. Σειρά από άλλα τέτοια παραδείγματα επιτυχούς μετάβασης σε Linux και άλλα λογισμικά ανοικτού κώδικα είναι: 1) το υπουργείο Εθνικής Άμυνας, η ομοσπονδιακή υπηρεσία Ελέγχου Πτήσεων, η εθνική υπηρεσία Πυρηνικής Ασφάλειας και ολόκληρος ο στόλος των πυρηνικών υποβρυχίων στις

Ηνωμένες Πολιτείες, 2) το χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης, 3) το γαλλικό Κοινοβούλιο 4) 560.000 φοιτητές σε 33 πανεπιστήμια της Γερμανίας, 5) οι μαθητές στα σχολεία της Ρωσίας, 6) εταιρείες όπως η Peugeot, η Virgin America, η McDonald's, η Google και η Amazon και 5) οι διαχειριστές του πειράματος του αιώνα στο CERN της Ελβετίας.

Τα παραπάνω παραδείγματα φανερώνουν ότι ένας καινοτόμος δημόσιος τομέας, και ιδίως σε περιόδους κρίσης, μπορεί να επιφέρει πολλαπλασιαστικά θετικά αποτελέσματα και στην υπόλοιπη οικονομία. Προκειμένου να υλοποιηθεί στην κυπριακή πραγματικότητα μια αντίστοιχη καινοτομία πολιτική απαιτείται η ύπαρξη βούλησης και μόνο βούλησης, καθώς, όπως έλεγαν και οι αρχαίοι ημών πρόγονοι, “η βουλία ατυχία δοκεί είναι”.

* Καθηγητής Χρηματοοικονομικών, κοσμήτορας της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας και μέλος της Διοικούσας Επιτροπής του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (ΤΕΠΑΚ)